

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การทำหน้าที่ของนักข่าวกีฬาหญิงกับการยอมรับของ เพื่อนนักข่าวกีฬาชาย แหล่งข่าวและผู้บริหารข่าว” ได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บทบาทนักข่าวในฐานะ “นายทวารข่าวสาร” (Gatekeeper)

เหตุการณ์ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นข่าวเสมอไป เพราะส่วนมากเหตุการณ์และกิจวัตรประจำวันของมนุษย์จะดำเนินไปอย่างปราศจากระเบียบหรือลำดับก่อนหลัง หรือไม่มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน แต่บรรดาเหตุการณ์และพฤติกรรมเหล่านั้นจะมีอยู่เพียงส่วนหนึ่งที่หนังสือพิมพ์จะนำมารายงานเป็นข่าว ปัญหาก็คือว่า หนังสือพิมพ์มีหลักเกณฑ์อย่างไรในการพิจารณาว่าเหตุการณ์ใดจะเป็นข่าว หรือมีอะไรที่ทำให้ข่าวหนึ่งดีกว่าอีกข่าวหนึ่ง และในที่สุดเลือกข่าวแต่ละข่าวได้อย่างไร

นักข่าวมักตัดสินใจเลือกประเด็นหรือเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใดขึ้นมาเป็นข่าวโดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ดังนี้¹

ชื่อเสียง

บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไปมักจะไม่เป็นข่าว หรือถ้าเป็นข่าวที่นำมารายงานทางหนังสือพิมพ์ก็อาจเป็นเพียงข่าว คอลัมน์เล็กๆเท่านั้น ตรงกันข้าม ถ้าเป็นชื่อเสียงมักจะเป็นข่าวที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์หน้าแรกเสมอ แม้ว่าการกระทำของบุคคลผู้นั้นจะเป็นเพียงการปฏิบัติงานประจำตามปกติก็ตาม

¹ ชวรรัตน์ เติตชัย, การสื่อข่าว. (กรุงเทพฯ : สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ แผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521), หน้า 28-30.

จำนวนผู้อ่าน

ความสำคัญของข่าวอาจจะกำหนดโดยจำนวนผู้อ่านซึ่งข่าวนั้นจะครอบคลุมไปถึง เช่น ช่างนักชกโอลิมปิกป่วยยอมได้รับความสนใจจากผู้อ่านมากกว่าข่าวผู้ฝึกสอนยูโดลาออก เป็นต้น

ความสำคัญ

ส่วนหนึ่งของข่าวที่มีความสำคัญก็เพราะอิทธิพลของข่าวซึ่งมีต่อผู้ที่จะได้อ่านข่าวนั้น ข่าวบางข่าวย่อมมีความสำคัญต่อผู้อ่านทุกคนและทุกแห่ง แต่บางข่าวก็มีความสำคัญน้อยมาก ความสำคัญของข่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยกำหนดหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลของข่าวในอันที่จะดึงดูดและกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งความเกี่ยวพันของข่าวนั้นที่มีต่อขนาดและส่วนประกอบของชุมชน

ความสนใจของผู้อ่าน

การเสนอข่าวต้องคำนึงถึงความสนใจของผู้อ่านที่มีต่อข่าวนั้นด้วย แม้ว่าข่าวที่เสนออาจจะไม่ค่อยมีความ "สำคัญ" นักก็ตาม เพราะเป็นความจริงที่ว่า ข่าวซึ่งผู้อ่านสนใจมากที่สุดอาจจะ เป็นข่าวที่สำคัญน้อยที่สุดก็ได้

เวลา

ความรวดเร็วเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของข่าวทุกข่าว ความรวดเร็วในการเสนอข่าวจึงเป็นปัจจัยที่นักข่าวจะต้องนำมาพิจารณาเพื่อการประเมินและเลือกข่าวโดยทั่วไป อย่างไรก็ดีตาม ข่าวที่มีความสำคัญและน่าสนใจไม่จำเป็นต้องแปรผันในทางบวกกับความใหม่สดหรือความรวดเร็วในการเสนอข่าวเสมอไป ข่าวที่มีคุณค่าน่าสนใจบางข่าวยังไม่จำเป็นต้องปรากฏทาง หน้า หนังสือพิมพ์ทันทีที่ภายหลังจากเวลาเกิดเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นก็ได้ ดังนั้น นอกจากเวลาจะ หมายถึงความใหม่สดของข่าวหรือมีความรวดเร็วในการรายงานข่าวแล้ว เวลายังเกี่ยวข้องกับการ รายงานข่าวใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ "การรายงานข่าวตามโอกาส" (Timeliness) หมายถึงการ รายงานข่าวหรือเรื่องราวอื่นใดที่หนังสือพิมพ์มีความเห็นว่าสมควรเสนอต่อผู้อ่านในขณะนั้น ไม่ว่าจะ เป็นข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่ใหม่สดหรือไม่ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็น "การรายงานข่าวตาม ฤดูกาล" (Seasonableness) คือการรายงานในช่วงเวลาหรือฤดูกาลเฉพาะของข่าวและเหตุการณ์

นั่นเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นการรายงานข่าวในโอกาสพิเศษ เช่น ฤดูกาลแข่งขันฟุตบอลโลก เป็นต้น

ระยะทาง

ระยะทางระหว่างผู้อ่านและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็มีอิทธิพลหลายประการต่อการเลือกและการประเมินข่าว นักข่าวต้องพิจารณาปัจจัยของระยะทางในแง่ของความห่างไกลหรือใกล้ชิด อันเกี่ยวกับความรู้สึกทางอารมณ์ผูกพันของผู้อ่านที่มีต่อข่าวสารนั้นด้วยเป็นสำคัญ

นอกจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในฐานะที่เป็น "นายทวารข่าวสาร" จึงจำต้องมีความสำนึกในวิชาชีพของนักข่าว ประกอบการตัดสินใจเลือกประเด็นข่าวเพื่อเผยแพร่แก่มวลชนอีกด้วย นักข่าวที่จะเป็น "นายทวารข่าวสาร" ที่ดีนั้น ควรมีหลักจริยธรรมสำหรับยึดเป็นแนวในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งได้แก่²

1. นักข่าวพึงกระทำทุกสิ่งทุกอย่างในอำนาจหน้าที่ของตน เพื่อให้รายงานข่าวที่เสนอออกสู่ประชาชนคนอ่าน มีความถูกต้องเที่ยงแท้ แน่นนอนที่สุด ก่อนที่จะรายงานข่าวหนึ่งข่าวใดออกไป นักข่าวพึงใช้ความรู้และความสามารถตรวจสอบจนกระทั่งมั่นใจว่าจะไม่ผิดพลาดหรือบิดเบือนข้อเท็จจริง และหรือการระงับยับยั้งข้อเท็จจริงไว้ด้วยเจตนาที่ดี ย่อมไม่ใช่วิสัยของนักข่าวที่ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ

2. พึงระลึกเสมอว่า ปัจเจกชนทุกคนมีสิทธิที่จะป้องกันชื่อเสียงเกียรติยศ และเอกภาพของเขาไว้ สิทธิดังกล่าวนี้พึงได้รับความเคารพจากนักข่าว โดยงดเว้นไม่เสนอข่าวอันเป็นการละเมิดเรื่องราวส่วนตัวของบุคคลใด เว้นไว้แต่ได้พิจารณาเห็นแล้วว่าจำเป็นจะต้องกระทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

² ปัทมน สีนานูเคราะห์, "คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าวเองและบรรณาธิการข่าว" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), หน้า 32-33.

3. ในการเสนอรายงานข่าวอันผิดพลาด หรือเป็นเท็จออกไป หนังสือพิมพ์จะต้องแก้ไขข่าว นั้นให้ถูกต้องโดยเร็วที่สุด ในเนื้อที่ซึ่งประชาชนคนอ่านจะแลเห็นได้ง่าย

4. ในการเสนอรายงานข่าว ฟังถือเป็นข้อห้ามเด็ดขาดที่จะไม่แทรกแซงความคิดเห็นปะปน ลงไปด้วย ข่าวกับความเห็นจะต้องแยกออกจากกันโดยเด็ดขาด

5. ควรใช้ดุลยพินิจให้ละเอียดรอบคอบเกี่ยวกับแหล่งที่มาของข่าว เพื่อป้องกันมิให้ข่าวที่ เสนอออกสู่ประชาชนคนอ่านกลายเป็นโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อผลประโยชน์ของบุคคลบางคนหรือ บางกลุ่ม อนึ่งในกรณีที่น่าเป็น นักข่าวจะต้องปกปิดแหล่งข่าวที่มาของข่าวซึ่งตนได้รับรายงานให้ เป็นความลับโดยเข้มงวดที่สุด

6. ในการเสนอข่าวอาชญากรรม นักข่าวพึงระลึกไว้ให้แม่นยำว่า ผู้ต้องหาในคดีต่างๆ ยัง เป็นผู้บริสุทธิ์อยู่ เว้นไว้แต่เขาจะตกเป็นจำเลยตามการชี้ขาดของศาลที่มีอำนาจตามกฎหมาย นัก ข่าวที่ดีย่อมจะไม่ด่วนประณามผู้ต้องหาว่าเป็นผู้กระทำผิด เพื่อสร้างรสชาติตื่นเต้นให้เคล้าอยู่ใน การเสนอข่าวของตนเป็นอันขาด

7. นักข่าวที่ดี นักหนังสือพิมพ์ที่ดีจะรับสินบนไม่ว่าจะมาในรูปไหนไม่ได้ทั้งนั้น หรือจะ ปลอ่ยให้ผลประโยชน์ส่วนตัวมีอิทธิพลเหนือความสำนึกในความเป็นธรรมและความเป็นกลางย่อม ไม่ได้คู่กัน

8. ข่าวและเรื่องราวที่ก่อความเลื่อมทรมทางศีลธรรม เช่นเดียวกับข่าวและเรื่องราวที่เป็น ภัยต่อความมั่นคง เสถียรภาพ และอธิปไตยของชาติ ไม่พึงเสนอโดยเด็ดขาด

2. นักข่าวกับแนวคิดทางเพศนิยม

ในการมองเรื่องเกี่ยวกับเพศนิยม (Sexism) ที่เชื่อว่า เพศบางเพศมีความเหนือกว่าหรือ ด้อยกว่าอีกเพศหนึ่ง และได้ใช้เพศเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการตัดสินใจวินิจฉัยทุกสิ่งทุกอย่างนั้นก็คง จะต้องมองย้อนไปถึงบทบาททางเพศ (Sex-role) ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างเพศ (Sex-differentiation)

Broverman ให้นิยามบทบาททางเพศว่าเป็นลักษณะพฤติกรรมของเพศชายและหญิง โดยพบว่า ลักษณะทั่วไปของเพศชายจะมีความก้าวร้าว รักความเป็นอิสระ ไม่เอาแต่อาภรณ์ มีความกระตือรือร้น ชอบการแข่งขัน มีเหตุมีผล มีทักษะในทางธุรกิจ มีความตรงไปตรงมา ไม่รู้สึกเจ็บปวดง่าย รักความก้าวหน้า ตัดสินใจได้เด็ดขาด มีความเป็นผู้นำ เชื่อมั่นตนเอง มีความทะเยอทะยานมักใหญ่ใฝ่สูง สามารถแยกแยะอารมณ์ออกจากความคิด ไม่ชอบการพึ่งพา และมีความคิดว่าผู้ชายอยู่เหนือผู้หญิงเสมอ

ส่วนลักษณะพฤติกรรมของเพศหญิงจะมีลักษณะไม่ก้าวร้าว เอาแต่อาภรณ์ ไม่ปิดบังอารมณ์ของตนเอง ถูกครอบงำได้ง่าย เป็นพวกชอบยอมตาม ชอบตื่นเต้นในวิกฤตการณ์ มีความเฉื่อยชา ไม่ชอบการแข่งขัน ไม่มีเหตุผล ไม่มีทักษะในทางธุรกิจ ชอบการส่อเสียด รู้สึกเจ็บปวดง่าย ตัดสินใจได้ยาก ไม่ชอบแสดงความเป็นผู้นำ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ค่อยแยกแยะอารมณ์ออกจากความคิด ชอบคิดว่าผู้หญิงอยู่เหนือผู้ชาย ไม่ชอบพูดคำหยาบ ชอบการพูดคุย รู้จักกาลเทศะ มีความสุภาพอ่อนโยน³

จากลักษณะพฤติกรรมโดยรวมของผู้ชายกับผู้หญิงจะมองเห็นได้ว่า ในด้านความคิดผู้ชายจะคิดได้รอบคอบโดยเฉพาะเรื่องบริหารจัดการมากกว่าผู้หญิง เพราะผู้ชายจะไม่รวมเรื่องอารมณ์เข้าไปด้วย ซึ่งเป็นผลดีต่อการประกอบอาชีพการงาน

Kegan กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างเพศของความเป็นเพศชายและเพศหญิง เป็นสิ่งที่แสดงอยู่ในปรากฏการณ์ 3 ประการ คือ⁴

³ ปราณี เดชวิทยภาพร, ผลกระทบจากการที่ผู้หญิงสวมบทบาทผู้บังคับบัญชาต่อผู้ชายที่อยู่ได้ ผู้บังคับบัญชา (กรุงเทพฯ : 2533), อังโน นันญา พันธุ์เจริญ, “ความคาดหวังและความพึงพอใจในการทำงานของนักข่าวสตรี ในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 12.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

1. แสดงอยู่ในลักษณะกายภาพที่ติดอยู่กับตัวบุคคล ซึ่งเมื่อบุคคลได้เป็นเจ้าของของลักษณะแห่งเพศนี้แล้ว จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขลักษณะดังกล่าวได้ยาก เช่น ลักษณะของผู้ชายที่ออกไปทางลำสันแข็งแรง ส่วนผู้หญิงก็ไปในทางบอบบางอวบ

2. แสดงอยู่ในพฤติกรรมภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน เช่น เพศชายสามารถแสดงการกระทำที่ใช้ความรุนแรงและรุกราน ในขณะที่มาตรฐานทางสังคมไม่นิยมให้เพศหญิงแสดงความก้าวร้าว แต่มุ่งหวังให้ผู้หญิงต้องพึ่งพาผู้อื่น เก็บความรู้สึกและยอมตาม

3. แสดงอยู่ภายในใจ เช่น แรงจูงใจ ความเชื่อ ความต้องการ เช่น เชื่อว่าเพศหญิงเป็นเพศของผู้ให้ความรัก ความอ่อนโยนและเชื่อว่าเพศชายเป็นผู้ให้ความปลอดภัย ความมั่นคง เป็นผู้ไม่อ่อนไหวและทนต่อความกดดัน

นอกจากนี้ ยังมีทฤษฎีที่มีความเชื่อว่าเพศบางเพศมีความเหนือกว่าหรือด้อยกว่าอีกเพศหนึ่ง และได้ใช้เพศเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการตัดสินวินิจฉัยทุกสิ่งทุกอย่าง ทฤษฎีนี้มีลักษณะหลักๆ ร่วมกันดังนี้⁵

1. ยืนยันถึงความสัมพันธ์ที่เสมอภาคกันระหว่างหญิง-ชาย โดยที่ฐานะซึ่งด้อยกว่าของผู้หญิงควรจะได้รับเปลี่ยนแปลง

2. คัดค้านความเชื่อที่ว่าการที่ผู้หญิงมีฐานะด้อยกว่าชาย เป็นสิ่งที่เป็นธรรมชาติปกติและเป็นที่ยอมรับในสังคมมนุษย์

3. การหยิบยกประวัติศาสตร์ทั้งหมดและสังคมมนุษย์ในอนาคตขึ้นมาตั้งเป็นคำถามเพื่อหาคำอธิบาย

4. ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกและความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย เพื่อให้มนุษย์ทุกคนจะได้มีโอกาสทำตามศักยภาพของตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์ได้มากขึ้นดังความต้องการ

5. ประกอบด้วยความหลากหลายของการกระทำในทางการเมือง แต่ก็ต่างมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย โดยให้ผู้หญิงสามารถควบคุมชีวิตของตัวเองได้ ไม่ต้องขึ้นอยู่กับผู้ชายและปลดปล่อยจากพันธนาการทั้งหลายในสังคมมนุษย์ตลอดจนการได้มาซึ่งความมีอำนาจในทางการเมือง เศรษฐกิจ

⁵ ชันญีชี กาญจนอุไรโรจน์, "การศึกษาภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงปี 2528-2537" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528), หน้า 18.

6. ข้อเสนอต่างๆที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมักจะได้รับการต่อต้าน

แม้ว่าการให้สตรีได้มีโอกาสมีความเสมอภาค มีเสรีภาพ จะเป็นผลดีแก่สตรีและสังคมโดยรวม แต่สภาพการณ์มิได้เป็นเช่นนั้น การดูถูกเหยียดหยามและปิดกั้นสตรียังมีให้เห็นอยู่ทั่วไปทุกวงการ ขบวนการต่อสู้เพื่อเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางเพศของสังคมแบบนี้จึงก่อตัวขึ้น และถูกขนานนามว่า “ขบวนการเฟมินิสต์” (Feminist)

ส.เสถบุตร ได้ให้ความหมาย Feminist ว่าเป็น ลัทธิความเชื่อถือในเรื่องการให้ความเสมอภาคแก่สตรีเท่ากับบุรุษ⁶

กาญจนา แก้วเทพ ได้ให้ทัศนะต่อ Feminist ว่า “ขบวนการเฟมินิสต์ก็เหมือนขบวนการต่อสู้เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างอื่นๆ กล่าวคือ มักจะไม่ได้รับการต้อนรับ ไม่ได้รับการยอมรับ และถูกกล่าวหาต่าง ๆ นานา จากผู้ที่เสียผลประโยชน์หรือไม่เข้าใจ โดยเฉพาะเมื่อประเด็นที่ขบวนการหยิบยกเป็นหัวใจของการต่อสู้ คือ เรื่อง “เพศ” เป็นเรื่องที่ละเอียดมากที่สุด สงครามทางเพศซึ่งอาจจะดูไม่รุนแรงเท่าสงครามทางชนชั้นหรือสงครามระหว่างประเทศชาติ แต่ก็เป็นรูปแบบการต่อสู้ที่มีอยู่ในทุกระดับปริมณฑลของสังคม

ภาพพจน์ที่บุคคลทั่วไปมีต่อขบวนการเฟมินิสต์ หรือขบวนการสตรีนิยมก็เช่นกัน ผู้หญิงเหล่านี้พยายามต่อสู้ให้เป็นเหมือนผู้ชาย...”⁷

⁶ ชันญะณี กาญจนอุไรโรจน์, “การศึกษาภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงปี 2528-2537” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528), หน้า 17.

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

กาญจนา แก้วเทพ ได้จัดแบ่งทฤษฎีสตรีศึกษาออกตามจุดยืนใหญ่ๆได้เป็น 2 กลุ่มทฤษฎี ดังนี้⁸

1. System Approach แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้มักจะมองดูผู้หญิงในฐานะระบบย่อยอันหนึ่งของระบบใหญ่ ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ที่ถูกกำหนดมาให้เหมาะสมกับเพศ ในระบบนี้ก็จะกำหนดการแบ่งงานกันทำ และแบ่งความรับผิดชอบตามลักษณะทางชีววิทยา ฉะนั้น ในเมื่อเพศหญิงเป็นเพศที่ต้องตั้งครรรภ์ จึงต้องมีหน้าที่ในการเป็นมารดาด้วย

แต่เมื่อระบบใหม่มีการเปลี่ยนแปลง ระบบย่อยจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนด้วยเช่นกัน ฉะนั้นในระบบสมัยใหม่ที่ต้องการให้ผู้หญิงออกมาทำงานนอกบ้าน ผู้หญิงจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนพัฒนาในด้านต่างๆด้วย เช่น เป็นแม่บ้านทันสมัยที่ทำงานนอกบ้านและเลี้ยงลูกด้วย

2. Feminist Approach แนวคิดนี้เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งมีลักษณะของความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศมาตั้งแต่สังคมในอดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศก็ยังเป็นปัญหาอยู่

ทุกวันนี้ ความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน ระหว่างหญิงกับ ชายปรากฏอยู่ในทุกแห่งของสังคม ตั้งแต่ในครอบครัวจนถึงที่ทำงาน หรือการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้ชายจะเป็นผู้คุมอำนาจ เป็นฝ่ายอยู่เหนือเพศหญิง การที่เพศชายเป็นใหญ่ทำให้เกิดอคติทางเพศนั้น ได้ก่อให้เกิดขบวนการต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี ดังนี้

2.1 พวกที่เห็นว่าควรปรับปรุงตัวผู้หญิงให้ดีขึ้น แต่จะไม่แตะต้องความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ ซึ่งไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องคัดค้านระบบที่มีอยู่ แต่อาจเรียกร้องโอกาสที่จะพัฒนาตัวผู้หญิงเองให้ดีขึ้น เช่น การจัดหางานให้ผู้หญิงทำเวลารว่าง

2.2 Reform feminist เป็นแนวคิดที่เริ่มมองเห็นความไม่เท่าเทียมกับระหว่างเพศในสังคม แต่เห็นว่าปัญหาที่มีอยู่สามารถแก้ไขได้ภายในระบบสังคมที่มีอยู่ ดังนั้นแนวทางของกลุ่มปฏิรูปนี้ คือเรียกร้องหาโอกาสที่เท่าเทียมกันในเรื่องของความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ แต่จะไม่วิจารณ์ระบบสังคมและไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงระบบสังคมที่มีอยู่

⁸ จิตรภาพร ธรรมสารสุนทร, "ค่านิยมและทัศนคติทางเพศที่ปรากฏในนิตยสารผู้หญิง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 15-17.

- 2.3 Marxist feminist แนวทางนี้เห็นว่าจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบสังคมที่มีอยู่ และเห็นว่าผู้หญิงจะต้องเข้าร่วมการเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นสังคมนิยมเสียก่อน สถานภาพของสตรีจึงจะได้รับการปรับปรุงให้มีความเสมอภาค
- 2.4 Social feminist คล้ายแบบที่ 3 แต่เห็นว่า การรอให้สังคมเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมนิยมก่อน แล้วจึงเรียกร้องสิทธิสตรีนั้นคงจะไม่ได้ แต่ต้องให้ทั้งสองขบวนการ คือ ขบวนการเปลี่ยนแปลงสังคมและขบวนการต่อสู้เพื่อสิทธิสตรีดำเนินไปอย่างควบคู่กัน
- 2.5 Radical feminist เป็นแนวคิดปฏิเสธแนวคิดสังคมนิยมและเศรษฐศาสตร์การเมืองว่า จะสามารถแก้ไขปัญหาความเท่าเทียมกันระหว่างเพศได้ แนวคิดนี้ก่อตัวมาจาก ปรัชญาการตีความความเป็นจริงว่า สถานภาพของผู้หญิงในระบบสังคมนิยมก็ไม่ได้ดีขึ้นไปกว่าระบบเสรีทุนนิยมเลย
- 2.6 Extreme feminist กลุ่มสุดท้ายนี้เป็นกลุ่มที่ปฏิเสธทุกแนวคิดข้างต้น แม้แต่การมีอยู่ของเพศชาย แนวคิดหลักของกลุ่มนี้คือ จะต้องขจัดเพศชายออกไปจากปริณิณของการของผู้หญิง และต้องรื้อฟื้นระบบหญิงเป็นใหญ่ขึ้นมา ตัวอย่างรูปธรรมของแนวทางก็คือ การเคลื่อนไหวของพวกเลสเบี้ยนรักร่วมเพศที่ต้องการกำจัดเพศชายออกไป แม้แต่ชีวิตเพศของตน

ความแตกต่างระหว่างเพศนี้เองที่ทำให้เกิดการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่กันในด้านสังคม

Holter กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจำแนกความแตกต่างระหว่างเพศว่า จากความแตกต่างทางชีวภาพ ผู้ชายจะถูกมองในลักษณะของความเข้มแข็ง อดทน ขณะที่ผู้หญิงจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่อ่อนแอกว่าจึงทำให้เกิดการแบ่งแยกแรงงานในลักษณะที่ผู้หญิงจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อการดูแลเด็กๆและครอบครัว ส่วนผู้ชายจะเป็นผู้นำหาเลี้ยงครอบครัว⁹

จากมุมมองดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับเพศมาเป็นเกณฑ์ในการจัดแบ่งงาน ในวิชาชีพช่อก็เช่นกัน แต่ดั้งเดิมวิชาชีพนักข่าวถือกำเนิดขึ้นมาในวงการของผู้ชาย แต่ระยะหลังมีสตรีเข้ามาประกอบวิชาชีพนี้มากขึ้นทั้งทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีแนวโน้มว่าเริ่มเปิดโอกาสให้สตรีมีความเท่าเทียมมากขึ้นในวิชาชีพดังกล่าว ปรากฏว่า มีจำนวน

⁹ นันญา พันธุ์เจริญ, "ความคาดหวังและความพึงพอใจในการทำงานของนักข่าวสตรีในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 13.

นักข่าวหญิงก้าวขึ้นสู่ระดับบรรณาธิการข่าวสังคม ข่าวสตรีหรือเป็นเจ้าของนิตยสารมากมาย
อย่างไรก็ดี หากพิจารณาคุณภาพรวมของสตรีในวิชาชีพนักข่าวแล้วจะพบว่า โอกาสที่สตรีจะได้รับ
การปฏิบัติที่ทัดเทียมกับผู้ชายนั้นมีน้อย ดังนั้น นักข่าวสตรียังต้องประสบปัญหาของการเลือก
ปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพนี้อยู่จนปัจจุบัน¹⁰

3. กระบวนการรายงานข่าวและแหล่งข่าวกีฬา

กีฬาแทบทุกประเภททั้งที่เป็นอาชีพและสมัครเล่นต่างเป็นที่นิยมกันทั่วไปในหมู่คนไทย
และหนังสือพิมพ์ก็จัดเนื้อที่เพื่อเสนอข่าวกีฬาโดยจัดให้เป็นอีกแผนกหนึ่งต่างหาก หน้าข่าวกีฬาจึง
เป็นหน้าที่เรียกความสนใจจากผู้อ่านที่ชอบกีฬาเป็นพิเศษ สำหรับผู้อ่านทั่วไป ในบางโอกาสข่าว
กีฬาก็เรียกความสนใจได้เช่นเดียวกัน การสื่อข่าวกีฬาจึงเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของการสื่อ
ข่าวในปัจจุบัน

คำว่า "ข่าว" แม้จะเป็นคำซึ่งเขียนสั้นๆ แต่ก็อาจมีความหมายได้หลายอย่าง เช่นเดียวกับ
คำอื่นๆอีกเป็นจำนวนมากในภาษาเขียน ความแตกต่างกันนี้ขึ้นอยู่กับว่าเราจะมองข่าวจากแงใด
นักหนังสือพิมพ์อาจจะให้ความหมายไปตามชนิดของข่าวที่เกี่ยวข้องอยู่ สำหรับผู้อ่านข่าวอาจจะ
มีความหมายตามทัศนะของผู้อ่านซึ่งมีความแตกต่างกัน การที่จะทำให้ข่าวหนึ่งข่าวใดประสบความสำเร็จ
ความสำเร็จเป็นที่สนใจของผู้อ่านและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ผลิตและผู้เกี่ยวข้องได้นั้น ขึ้น
ตอนและกระบวนการรายงานข่าวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

การแสวงหาและรวบรวมข่าวเป็นงานในหน้าที่ของกองบรรณาธิการโดยเฉพาะ และจริง
อยู่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับแม้จะมีตำแหน่งบรรณาธิการและผู้พิมพ์ผู้โฆษณาเป็นผู้รับผิดชอบ
ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ก็ตาม แต่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข่าวภายในกองบรรณาธิการ
จะได้แก่ตัวบรรณาธิการและผู้สื่อข่าวเป็นสำคัญ

ในส่วนของข่าวกีฬานั้น บุคคลที่สำคัญที่สุดก็คือ "ผู้สื่อข่าวกีฬา" หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า
"นักข่าวกีฬา" เป็นผู้รักษาประตูข่าว (Gatekeeper) คนแรกของหนังสือพิมพ์ และเป็นสมาชิกของ

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ทั่วไปซึ่งสาธารณชนรู้จักและคุ้นเคยมากที่สุด ผู้สื่อข่าวกีฬาได้ชื่อว่า เป็นกระดูกสันหลังของการแสวงหาและรวบรวมข่าวกีฬาสำหรับที่จะนำลงหนังสือพิมพ์

ในขั้นตอนของการแสวงหาข่าวนั้น จะเริ่มต้นที่ “การสื่อข่าวจากแหล่งข่าว” ความเชื่อถือ และความไว้วางใจจากแหล่งข่าวกีฬา ซึ่งประกอบไปด้วย นักกีฬา และผู้ฝึกสอนที่มีให้กับนักข่าว นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ความเชื่อถือจะเกิดขึ้นจากความซื่อตรงและการตรงต่อเวลาของนักข่าว เป็นสำคัญ จริงอยู่แหล่งข่าวทุกแห่งอาจจะไม่มีข่าวที่จะให้แก่ผู้สื่อข่าวได้ทุกวัน บางแห่งจะเปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวเข้าพบได้สัปดาห์ละครั้งตามกำหนดวันเวลาที่แน่นอน หรือแหล่งข่าวบางแห่งจะเชิญนักหนังสือพิมพ์ไปพบเมื่อมีข่าวเท่านั้น ผู้ให้ข่าวบางคนไม่ค่อยมีเวลาที่จะให้แก่หนังสือพิมพ์ แต่บุคคลประเภทนี้มักเป็นบุคคลที่ง่ายต่อการติดต่อและเต็มใจที่จะให้ข่าวเมื่อมีโอกาส ทั้งนี้โดยการนัดหมายหรือการเชื่อเชิญก็ตาม ผู้สื่อข่าวควรรักษาเวลาอันเป็นการสร้างความเชื่อถือให้แก่ตนเองได้เป็นอย่างดี¹¹

เอฟเวอเรท เดนนิส และ อาร์โนลด์ อีสแมช (Everette Dennis และ Arnold Ismach) ได้สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการสื่อข่าวจากแหล่งข่าวไว้ 6 ประการ ดังนี้¹²

1. ทำความสนิทสนมคุ้นเคย นักข่าวกีฬาจำเป็นต้องใส่ใจ พุดคุย และแวะเยี่ยมเยียนแหล่งข่าวอยู่เสมอ โดยเฉพาะแหล่งข่าวที่ต้องไปสื่อข่าวอยู่เป็นประจำแม้ว่าแหล่งข่าวจะยังไม่มีข่าวให้
2. ทำตัวให้แจ่มใส ร่าเริง ควรมีอารมณ์แจ่มใสอยู่เสมอเวลาพุดคุยและโดยเฉพาะยามต้องการข่าว
3. มีความเกรงใจ แม้ว่าการรายงานข่าวจะต้องเร่งรีบสักเพียงใด แต่นักข่าวกีฬาไม่ควรเสียมารยาทขอสัมภาษณ์แหล่งข่าวในเวลาที่เขาไม่สะดวก
4. เป็นผู้ฟังที่ดี ควรปล่อยให้แหล่งข่าวได้พูดทุกสิ่งที่เขาต้องการเสียก่อน แล้วค่อยแทรกคำถามต่อไปถ้าคำตอบที่ได้ยังไม่ชัดเจนพอ

¹¹ ขวรัตน์ เชิดชัย, การสื่อข่าว. (กรุงเทพฯ : สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ แผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521)

¹² Bruce Garrison, Sports reporting (Iowa State University Press. Second Edition, 1993), Page 38.

5.อย่าละเลยผู้ติดตามแหล่งข่าว บางครั้งข่าวสำคัญที่ได้มาก็ไม่จำเป็นต้องได้มาจากเจ้าหน้าที่ระดับสูงหรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ผู้ฝึกสอน หรือตัวนักกีฬาเองเสมอไป ผู้ติดตามหรือผู้เฝ้าดูเหตุการณ์คนอื่นๆก็สามารถเป็นแหล่งข่าวที่ดีได้

6.ตรงไปตรงมา เมื่อเราต้องการที่จะได้ข่าวจากแหล่งข่าวที่เป็นความจริงมากเท่าใด เราก็ยังต้องใส่ความจริงใจกับแหล่งข่าวมากขึ้นเท่านั้น

เมื่อนักข่าวกีฬาสามารถหาข่าวได้จากแหล่งข่าวสำเร็จแล้ว บุคคลต่อไปที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการนี้ ได้แก่ “บรรณาธิการข่าวกีฬา” บรรณาธิการนับเป็นหัวใจของการผลิตข่าว เปรียบเสมือนกับต้นเรือที่สามารถจะควบคุมลูกเรือและทิศทางเดินเรือให้หันเหไปในทางใดก็ได้ เมื่อบรรณาธิการเห็นชอบ ข่าวกีฬาแต่ละชิ้นจึงจะผ่านออกมาสู่สายตาของผู้อ่านตามลำดับ

โดยเฉพาะในระบบการผลิตข่าวกีฬาในปัจจุบันมีลำดับชั้น ซึ่งมีลำดับชั้นและความซับซ้อนมากขึ้น และในโครงสร้างลำดับชั้นนี้ บรรณาธิการดูจะเป็นผู้ที่มีอำนาจมากที่สุดในการตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะบรรณาธิการจะเป็นคนบอกว่า “จะให้เรื่องอะไรได้รับการผลิตบ้าง” และ “ให้ผลิตออกไปในรูปแบบไหน เนื้อหาอย่างไร” ซึ่งหมายความว่า เป็นผู้กำหนดว่าจะให้ผู้รับได้รับข่าวสารประเด็นอะไร และอย่างไร¹³

แคนเตอร์และโจนส์ (Cantor G.M. & E.Jones) ได้ทำการศึกษากลุ่มนักเขียนและบรรณาธิการจากนิตยสารสตรี 2 เล่ม เขาได้แบ่งประเภทของนักเขียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือพวกสมัครเล่นชั่วคราว พวกสมัครเล่นแต่ประจำ พวกนักเขียนเพื่อธุรกิจและพวกนักเขียนที่เป็นศิลปิน จากนั้นเขาได้วิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบรรณาธิการกับกลุ่มนักเขียนเหล่านี้ และพบว่า เมื่อพิจารณาดูโครงสร้างอำนาจระหว่างบรรณาธิการกับกลุ่มนักเขียนแล้วจะเห็นว่า

¹³ กาญจนา แก้วเทพ, “แนวทางการศึกษาสำหรับประเด็นเรื่องผู้หญิงกับสื่อมวลชน” ใน ผู้หญิงกับสื่อมวลชน รายงานการประชุมโครงการอาศรมความคิด (Forum) , (กรุงเทพฯ : นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532) , หน้า 48.

บรรณาธิการมีอำนาจเหนือกว่านักเขียน เพราะเป็นทั้งผู้ที่ตัดสินใจอนุมัติให้ผลงานของนักเขียน
ได้ตีพิมพ์ และยังสามารรถแก้ไขเปลี่ยนแปลงผลงานเขียนได้อีกด้วย¹⁴

4. การทำข่าวกึ่งนิยายของนักข่าวหญิง

ซีโมน เดอ โบวัวร์ (Simone de Beauvoir) เคยกล่าวประโยคอันลือลั่นไว้ในหนังสือของเธอชื่อ เพศที่สอง (The second sex) ว่า “คนเรานั้นไม่ได้เกิดมาเป็นผู้หญิงหรือ หากแต่ได้กลายมาเป็นภายหลัง” ประโยคนี้มีความหมายว่า “การเป็นผู้หญิง” นั้นมิได้ติดตัวมาตามธรรมชาติแต่กำเนิด แต่ได้มา “ถูกทำให้เป็นไป” จากสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละสังคม มีสถาบันต่างๆ ที่ช่วยกันปรุงแต่งความเป็นผู้หญิงให้เป็นอย่างที่เห็นอยู่ นับตั้งแต่สถาบันครอบครัวแบบถือพ่อเป็นใหญ่ สถาบันเศรษฐกิจแบบถือกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลเป็นหลัก สถาบันการเมืองแบบประชาธิปไตย ศาสนาแบบถือชายเป็นผู้เหนือกว่า เป็นต้น และแน่นอนว่าสถาบันสื่อมวลชนซึ่งเป็นสถาบันสังคมที่ทรงอิทธิพลไม่น้อยกว่าสถาบันดั้งเดิมอื่นๆ และดูเหมือนจะเพิ่มความสำคัญมากยิ่งขึ้นทุกทีตามกาลเวลาที่ผ่านไป จะต้องมียุทธศาสตร์ในการทำให้คนกลุ่มหนึ่งต้อง “กลายเป็นผู้หญิงไป” อย่างแน่นอน¹⁵

ในแวดวงปริณทลของการสื่อสารมวลชนก็มิได้เป็นข้อยกเว้นเช่นเดียวกับวงการอื่นๆ ในด้านสภาพความเป็นจริง ผู้หญิงได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับวงการสื่อมวลชนมากยิ่งขึ้นทุกทีทั้งที่ในยุคเริ่มแรกนั้น ดูเหมือนว่าปริณทลนี้จะเป็นของผู้ชายมากกว่า เช่น ประวัติศาสตร์ของการเกิดหนังสือพิมพ์ ที่ก่อตัวขึ้นอยู่ตามร้านตัดผมผู้ชาย ร้านกาแฟทั้งหมดนี้หมายความว่า ทั้งผู้รับและผู้ส่งจะต้องเป็นผู้ชายอย่างแน่นอน ด้วยเหตุนี้ภาพพจน์ของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันนี้ก็ยังคงลักษณะ

¹⁴ Cantor G.M. & E.Jones , "Creating fiction for women" Communication Research : 1 (Jan 1983), 111-137. อ้างใน กาญจนา แก้วเทพ, “แนวทางการศึกษาสำหรับประเด็นเรื่องผู้หญิงกับสื่อมวลชน. ผู้หญิงกับสื่อมวลชน รายงานการประชุมโครงการอาศรมความคิด (Forum) , (กรุงเทพ : นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532) , หน้า 48-49.

¹⁵ กาญจนา แก้วเทพ, “แนวทางการศึกษาสำหรับประเด็นเรื่องผู้หญิงกับสื่อมวลชน. ผู้หญิงกับสื่อมวลชน รายงานการประชุมโครงการอาศรมความคิด (Forum) , (กรุงเทพ : นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532) , หน้า 40.

ความเป็นชายอยู่ และในสื่อที่ติดตามทุกชนิด “จะต้องเริ่มด้วยผู้ชายก่อน” ไม่ว่าจะ เป็น วิทย์ ไทโรทัศน์ วีดีโอ แม้แต่นิตยสารสตรีเล่มแรกของไทยก็ยังมีคณะผู้จัดทำเป็นผู้ชาย

แม้ในปัจจุบัน สตรีจะได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนในหลายลักษณะ โดยเฉพาะในฐานะผู้ส่งหรือผู้ผลิตสาร¹⁶ แต่ก็ยังมีปัจจัยด้านกลเทศะที่ยังคงเป็นตัวกำหนดแนวทางวิชาชีพของสตรีอยู่ ดังนั้นสภาพความไม่มั่นใจในความสามารถของนักข่าวกีฬาหญิงจาก บรรดาแหล่งข่าว และผู้บริหารข่าวจึงยังคงมีอยู่ ความไม่ทัดเทียมนี้สะท้อนออกมาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ดังเช่น การเลื่อนตำแหน่งระดับบริหารให้กับนักข่าวชายมากกว่านักข่าวหญิงแม้ว่านักข่าวหญิงจะมีความสามารถเพียงใด ปัญหานี้ดำรงอยู่ได้ด้วยการค้ำจุนของอุดมการณ์ “เพศนิยม” (Sexism) ซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่เหยียดหยามศักดิ์ศรีและความสามารถของผู้หญิงโดยใช้ข้ออ้างทางธรรมชาติมาเป็นเกณฑ์

อุดมการณ์เพศนิยมนี้สร้างทัศนคติต่างๆต่อเรื่องความสามารถของสตรีขึ้นมา เช่น โดยธรรมชาติแล้วผู้หญิงไม่มีความสามารถที่จะทำงานด้านสร้างสรรค์และบริหารจัดการได้ ผู้หญิงมีความสามารถในการทำงานที่ซ้ำซากจำเจ ดังเช่น งานบ้านเท่านั้น ผู้หญิงจำนวนมากจึงถูกปิดกั้นโอกาสในการทำงานที่สร้างสรรค์และถูกกำหนดกรอบของความเป็นสตรีไว้ในขอบเขตอันจำกัด¹⁷

แม้ว่าสังคมใหม่จะได้เรียกร้อง และผลักดันให้สตรีออกมาทำงานนอกบ้าน แต่ทว่า สังคมปัจจุบันไม่เคยได้แก้ไขทัศนคติพื้นฐานบางประการที่มีต่อสตรีเลย เช่นทัศนคติเรื่องความซื่อสัตย์ในสังคมโบราณ สตรีไม่สามารถจะออกมาทำงานนอกบ้านได้ เนื่องจากความไม่ไว้วางใจของสามีว่า ภรรยาจะนอกใจ ฉะนั้นจึงเกิดทัศนคติที่ว่า “สตรีที่ไม่ได้ทำงานเท่านั้นจึงจะสามารถเป็นสตรีที่ดีได้” ทัศนคติดังกล่าวนี้อับทอติดกันมาจนถึงปัจจุบัน และมีส่วนในการปิดกั้นโอกาสที่สตรีจะได้ออกมาสู่โลกกว้างและรู้จักชีวิตสังคมภายนอกบ้าง แต่ภายใต้สภาพเศรษฐกิจอันบีบรัดของสังคมปัจจุบัน ได้ผลักดันให้แรงงานหญิงส่วนหนึ่งต้องมาหารายได้เพิ่มเติมให้แก่ครอบครัว แต่

¹⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 40-45.

¹⁷ กาญจนา แก้วเทพ, อิตถีศาสตร์ (กรุงเทพฯ : Gender Press วิชาการ ,2535)

เนื่องจากทัศนคติที่ดูแคลนหญิงที่ออกมาทำงานนอกบ้านยังตกค้างอยู่ในสังคม สตรีที่ออกมาทำงานนอกบ้านจึงตกอยู่ในสภาพที่อึดอัดมากยิ่งขึ้น¹⁸

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้ ผู้หญิงมีความสนใจและได้รับโอกาสให้เข้ามาทำงานสร้างสรรค์ เช่น นักข่าวกีฬา กันมากขึ้น ผู้หญิงต่างเข้ามาแสดงให้เห็นว่าพวกเธอมีความสามารถทัดเทียมกับผู้ชายในสายงานนี้ ทั้งในด้านสติปัญญาและความคล่องตัวในการหาข่าว ทุกวันนี้ปัญหาเกี่ยวกับสายสัมพันธ์ที่ตึงระหว่างนักข่าวหญิงกับแหล่งข่าว เช่น นักกีฬา หรือผู้ฝึกสอนก็ดีขึ้นตามลำดับ พวกเขายังมีความเชื่อถือและมั่นใจในความสามารถของพวกเธอมากขึ้น¹⁹

จาก ข้อมูลของ “สมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย” พบว่า ในปัจจุบันมีผู้หญิงเข้ามาทำงานในวงการกีฬาทั้งในฐานะ บรรณาธิการข่าวกีฬา และนักข่าวกีฬาเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มว่าจะมีจำนวนที่มากขึ้นในไม่ช้านี้ด้วย

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของนักข่าวหญิง

- เกรซ เอช แบรเร็ท (Grace H.Barrett) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของนักหนังสือพิมพ์หญิง โดยทำการส่งแบบสอบถามให้กับผู้หญิงที่ทำงานในตำแหน่งนักเขียน นักข่าว และบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า
 - 1.นักหนังสือพิมพ์หญิงที่มีความพึงพอใจกับปัจจัยภายในสูง อันได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า ความสนใจในงานและความก้าวหน้าในอาชีพก็จะมี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมสูงด้วย
 - 2.นักหนังสือพิมพ์หญิงที่มีความพึงพอใจกับปัจจัยภายนอกสูง ได้แก่ นโยบายของบริษัทเงินเดือน สถานภาพของตำแหน่ง สภาพการทำงาน ความมั่นคงในงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อน

¹⁸ กาญจนา แก้วเทพ, “แนวทางการศึกษาสำหรับประเด็นเรื่องผู้หญิงกับสื่อมวลชน” ผู้หญิงกับสื่อมวลชน รายงานการประชุมโครงการอาศรมความคิด (Forum) , (กรุงเทพ : นิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532) , หน้า 51-52.

¹⁹ Bruce Garrison, Sports reporting (Iowa State University press. Second Edition, 1993), Page 38.

ร่วมงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา จะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมสูง²⁰

- นันญา พันธุ์เจริญ ได้วิจัยเรื่อง “ความคาดหวังและความพึงพอใจในการทำงานของนักข่าวสตรีในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน” ผลการวิจัยพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจในการทำงานโดยรวม และระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง จัดว่าเป็นระดับความพึงพอใจที่ผู้บริหารควรปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม เพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจในการทำงาน และระดับความสำนึกทางวิชาชีพให้อยู่ในระดับสูงกว่าเดิมซึ่งจะมีผลต่อการทำงาน เพราะหากนักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจในการทำงาน และระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับสูง นักข่าวสตรีย่อมพอใจที่จะทำงานในวิชาชีพนี้ต่อไป และตั้งใจทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อเป้าหมาย และอุดมการณ์ของวิชาชีพอย่างแท้จริง²¹

นอกจากนั้น ยังพบว่า นักข่าวสตรีร้อยละ 63.0 มีความเห็นว่าความเป็นเพศหญิงมีผลกับการเสี่ยงภัยอันตรายมากที่สุด อันเป็นผลให้บรรณาธิการไม่ค่อยมอบหมายงานที่คิดว่าเสี่ยงอันตรายให้กับนักข่าวสตรี อาทิ ข่าวประท้วง ข่าวอาชญากรรม หรือการออกไปทำข่าวต่างจังหวัด หรือการทำข่าวในช่วงดึก เพราะเกรงว่าจะไม่ปลอดภัยกับนักข่าวสตรี จะเห็นว่า ความคิดของบรรณาธิการดังกล่าว ได้สะท้อนให้เห็นถึงความคิดที่ว่าสตรีเป็นเพศที่อ่อนแอ อ่อนไหวง่าย ชอบตื่นเต้นในวิกฤตการณ์ ดังนั้นงานที่บรรณาธิการเห็นว่าเสี่ยงอันตรายก็จะมอบหมายให้นักข่าวชายไปทำ ซึ่งเท่ากับเป็นการแบ่งแยกงานอันอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างเพศ ทั้งนี้สอดคล้องกับความคิดเจตคติเกี่ยวกับเพศนิยมที่เชื่อว่าเพศบางเพศมีความเหนือกว่า

²⁰ นันญา พันธุ์เจริญ, “ความคาดหวังและความพึงพอใจในการทำงานของนักข่าวสตรีในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2538) , หน้า 22.

²¹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 197.

หรือด้อยกว่าอีกเพศหนึ่ง และได้ใช้เพศเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการตัดสินใจวินิจฉัยทุกสิ่งทุกอย่าง²²

6.งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาพลักษณ์และการยอมรับบทบาทของสตรี

- ชนัญชี่ กาญจนอุไรโรจน์ ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงปี 2528-2537" ผลการวิจัยพบว่า นอกจากหน้าหนึ่งแล้ว หน้าอื่นๆของหนังสือพิมพ์รายวันปรากฏว่า นำเสนอภาพลักษณ์สตรีในประเด็นสตรีกับกีฬามากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ การที่รัฐให้การส่งเสริมการกีฬามากขึ้นกว่าในอดีต เป็นผลให้เกิดการตื่นตัวในการกีฬาทั้งในแง่การเพิ่มขึ้นของนักกีฬา ซึ่งรวมถึงการที่สตรีได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกีฬามากขึ้น และการที่สื่อมวลชนต่างๆได้เพิ่มเนื้อหาหรือ พื้นที่ (section) สำหรับกีฬาโดยเฉพาะขึ้น ทำให้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวกีฬาเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และมีผลทำให้ภาพลักษณ์สตรีที่ปรากฏในหน้ากีฬาและหน้าอื่นๆ ในประเด็นของสตรีกับกีฬามีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจนขัดแย้งกับ งานวิจัยบางส่วนของ Miller²³ ซึ่งพบว่าในหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ การเสนอภาพข่าวของผู้หญิงในฐานะนักกีฬา นักวิชาชีพ คนหัวก้าวหน้า (ผู้หญิงยุคใหม่) และนักการเมืองมักจะถูกละเลย
- บงกช เสวตามร์ ศึกษาการสร้างความเป็นจริงทางสังคมของภาพยนตร์ไทยกรณีตัวละครหญิงที่มีลักษณะเบี่ยงเบน ปี พ.ศ.2528-2530 ผลการศึกษาสรุปได้ว่าตัวละครแม่ เมียน้อย โสเภณี และผู้หญิงแกร่ง มีลักษณะการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นกว่าตัวละครในอดีต แต่ทัศนคติที่สื่อมวลชนมีต่อเพศหญิงยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิม คือมองเห็นว่าเพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ ต้องพึ่งพาเพศชายอยู่โดยตลอด ตัวละครที่เป็นแม่จะให้ความสำคัญกับลูกมากเป็นพิเศษโดยเฉพาะกับ

²² นันญา พันธุ์เจริญ, "ความคาดหวังและความพึงพอใจในการทำงานของนักข่าวสตรีในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน". (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 191.

²³ Miller, S.H., 1975. The Content of News Photos : Women's and Men's Roles. Journalism Quarterly, 52:1 (Spring 1975) : 70-75 อ้างใน ชนัญชี่ กาญจนอุไรโรจน์, "การศึกษาภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงปี 2528-2537". (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528), หน้า 124.

ลูกชาย ส่วนสาเหตุที่ทำให้ตัวละครต้องกลายเป็นเมียน้อยเกิดจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สำหรับโสภณนั้นก็มีภาพลบแต่เพียงผู้เดียว ส่วนผู้หญิงแกร่งนั้นต่อให้แกร่งเพียงใดก็ยังด้อยกว่าตัวละครชายอยู่ดี²⁴

- ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน ได้วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี พบว่าแก่นความคิดของภาพยนตร์ที่มีตัวเอกเป็นสตรีนั้นมีความหลากหลายซึ่งสะท้อนถึงบทบาทของเพศหญิงในสังคมที่ขยายตัวออกไป มิได้ติดอยู่แต่เพียงเรื่องภายในบ้านเท่านั้น นอกจากนี้การที่ภาพยนตร์มีแก่นความคิดหลากหลาย ยังเป็นการสะท้อนถึงตัวสื่อมวลชนเอง ที่มองเห็นปัญหาของผู้หญิงในมุมมองที่หลากหลายขึ้น มีการสะท้อนสังคมจากภาพที่เป็นจริง อย่างไรก็ตาม การที่มีแก่นความคิดหลากหลายมากขึ้นนี้ ยังสะท้อนให้เห็นอีกว่า มิติของผู้หญิงยิ่งกว้างขวางมากขึ้นเท่าใดก็นำปัญหามาสู่เพศหญิงมากขึ้นด้วย ดังนั้นการที่ผู้หญิงจะแสวงหาเวทีเพื่อแสดงบทบาทของตนมากขึ้น ผู้หญิงก็ต้องเผชิญปัญหาเพิ่มขึ้นเป็นทวี²⁵
- บุญเดิม ไพเราะ ได้วิจัยเรื่อง “สถานภาพและบทบาทของสตรีในสังคมไทย” พบว่า ตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์ตอนต้น สถานภาพและบทบาทของสตรีทั้งในครอบครัวและสังคมยังคงต่ำกว่าบุรุษมาก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าสตรีในครอบครัวชั้นสูงจะมีบทบาทและสถานภาพที่ดีกว่าสตรีในครอบครัวสามัญ ขณะที่บทบาทและสถานภาพของสตรีในสังคมเมืองเริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในปัจจุบัน เพราะการศึกษาที่สูงขึ้น แต่สตรีในสังคมชนบทยังคงดำเนินตามประเพณีดั้งเดิม²⁶

²⁴ ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน, “วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี”. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539), หน้า 20.

²⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 121.

²⁶ บุญเดิม ไพเราะ, “สถานภาพและบทบาทของสตรีในสังคมไทย” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), อ้างใน มณฑนา ทวียนต์เนรมิตร, “ภาพลักษณ์ของโฆษกสตรีในหน่วยงานราชการที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 18.

- กาลาซเซอร์ (Gallagher) ได้ศึกษาถึงภาพพจน์ของผู้หญิงที่สะท้อนออกมาจากสื่อมวลชนโดยศึกษาจากประเทศต่างๆ ในแถบเอเชีย ได้แก่ ญี่ปุ่น อินเดีย ปากีสถาน บังคลาเทศ จีน และฟิลิปปินส์ พบว่า พฤติกรรมของสื่อที่มีต่อผู้หญิงนั้นแคบมากและมีอคติที่น่าเกลียด ผู้หญิงและปัญหาของผู้หญิงถูกมองว่าเป็นชาวที่ไม่มีคุณค่า ส่วนเนื้อหาของสื่อที่ให้ความบันเทิงก็จะเสนอผู้หญิงในลักษณะเจ๋อเยา ไม่มีอิสระ มีภาระนอกบ้านเพียงเล็กน้อย ส่วนในโฆษณาก็เช่นกัน ผู้หญิงถูกจำกัดให้อยู่ใต้อำนาจของผู้ชาย และในการศึกษาเฉพาะการณ์ผู้หญิงกับสื่อเรื่องโอกาสที่ไม่เท่าเทียมกัน ภาพสะท้อนของผู้หญิงในสื่อมวลชนส่วนมากจะมีลักษณะที่ออกมาในแนวเดียวกัน แม้ประเทศในค่ายคอมมิวนิสต์ เช่น จีน และประเทศทางแถบยุโรปตะวันออก ซึ่งมีรัฐบาลเป็นผู้ควบคุมสื่อ คือ ภาพสะท้อนในด้านลบ ก็ยังคงไว้ซึ่งสภาพที่แสดงถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย ฉะนั้นภาพสะท้อนของผู้หญิงในสื่อต่างๆ จึงอยู่ในขอบเขตจำกัด มีบทบาทเฉพาะในบ้านและเรื่องของครอบครัว และถูกถ่ายทอดออกมาในลักษณะที่ถือว่าบุรุษ ทั้งด้านสังคมเศรษฐกิจและวัฒนธรรม²⁷

²⁷ Gallagher, Margaret. "The Image Reflected by Mass Media : Stereotype (b) Image of Women" , Image of Women in the Mass Media. (Paris : Unesco International Commission for the Study of Communication Problems, 1980) อ้างใน มัณฑนา ทวียนต์เนรมิตร, "ภาพลักษณ์ของโฆษกสตรีในหน่วยงานราชการที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 24.